

İcmal Məqalə

Ağır dərəcəli arterial hipertoniyanın müalicəsində fiksə olunmuş üçkomponentli antihipertenziv dərman preparatlarının klinik effektivliyi

Baxşəliyev A.B., Azayeva N.R.¹

¹ C.Abdullayev adına Elmi-Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu

Nəşr tarixi: avqust 2018

*Addresses for Correspondence : Prof.Balakishi Hüseynov, 41, S.Vurgun street, Baku, AZ1022, Azerbaijan Medical University, Department of Human Anatomy, Email: medun91@mail.ru

Açar sözlər : antihipertenziv dərmanlar, hipertoniya.

Müasir dövrdə müxtəlif təsirli antihipertenziv dərmanların istifadə olmasına baxmayaraq hələ də ağır dərəcəli arterial hipertoniya olan xəstələrdə arterial təzyiqi effektiv azaltmaq, uzun müddət hədəf səviyyədə saxlamaq, ağırlaşmaların qarşısını almaq, proqnozunu yaxşılaşdırmaq və dərman qəbuluna riayətkarlıq problemi qalmaqdadır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) verdiyi məlumatlara əsasən hər il 7.5 milyon insan arterial hipertoniya (AH) dünyasını dəyişir və bu rəqəm ildən-ilə artım tendensiyasına malikdir.

İşin məqsədi ağır dərəcəli arterial hipertoniya olan xəstələrdə üçkomponentli antihipertenziv preparatların klinik effektivliyinin sübutu, arterial təzyiqi qısa müddətdə hədəf səviyyəyə salmaq, ağırlaşmaların qarşısını almaq və dərman qəbuluna riayətkarlığı yaxşılaşdırmaq olmuşdur.

Bu məqsədə nail olmaq üçün tədqiqata (Avropa kardiologiya cəmiyyətinin) təsnifatına əsasən ağır dərəcəli (AT >180/100 mm.c.st) arterial hipertoniya olan 15 xəstə daxil edilmişdir. Hər bir xəstədə standart 12 aparmada aparılan sakitlik halında elektrokardiografiya (EKQ), ExoKQ və arterial təzyiqin sutkalıq monitorlanması aparılmışdır. Fiksə olunmuş üçkomponentli dərman preparatının qəbulu AT qısa müddət ərzində hədəf səviyyəyə düşürməklə ağırlaşmaların qarşısı alınmış, preparatın mütəmadi qəbulu hədəf səviyyəni uzun

müddətli və daha etibarlı saxlanılmasına gətirib çıxarmış, pasinetlər tərəfindən preparatın qəbul riayətkarlığını yaxşılaşdırmış, eyni zamanda maddi xərclərin azalmasına səbəb olmuşdur.

Maliyyə mənbəyi : yoxdur.

Maraqların toqquşması : yoxdur.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Rubin LJ Primary pulmonary hypertension. N Engl J Med 1997; 336: 111–117.
2. Simonneau G, Robbins IM, Beghetti M, et al Updated clinical classification of pulmonary hypertension. J Am Coll Cardiol 2009; 54: Suppl. 1, S43–S54.
3. Gurtner HP Chronische pulmonale Hypertonie vaskulären Ursprungs, plexogene pulmonale Arteriopathie und der Appetitzugler Aminorex: Nachlese zu einer Epidemie [Chronic pulmonary hypertension of vascular aetiology, plexogenic pulmonary arteriopathy and the appetite depressant Aminorex: lessons from an epidemic]. Schweiz Med Wochenschr 1985; 115: 818–827.
4. Gurtner HP Aminorex and pulmonary hypertension: a review. Cor Vasa 1985; 27: 160–171.